

[Pürschel.]

blev det afgivet; naturligvis vilde de helst have været fri, men det er ikke det, det kommer an paa — Løftet er afgivet, og Løftet forpligter.

Til de Radikale vil jeg blot sige, at det er et voldsomt Omslag, der har funder Sted i dette Partis Opfattelse fra 1928, da man vilde lægge denne Bank ud til en Kredss af Aktionærer, væsentligst bestaaende af Landets største Skatteydere, og til nu, da man ønsker, at den skal være en Statsbank. Det er et typisk Eksempel paa, at Det radikale Parti under Samarbejdet med det marxistiske Parti er ved at blive ensrettet.

Oluf Pedersen: Den højtærede Handelsminister sagde, at naar Banken ifølge Forslaget faar den Styreform, den faar, er det, fordi det bygger paa et Forlig med Nationalbanken. Den højtærede Minister gav her en Begrundelse, som jeg vil have Lov at protestere imod. Den højtærede Handelsminister udtalte, at hvis man ikke fik en Overenskomst, vilde Nationalbanken komme til at likvidere, og det vilde være overmaade ulykkebringende. Men Forholdet maa da være det, at Nationalbanken kan betale enhver sit. Hvis Oktrojen bortfalder, vil det blot betyde, at Seddelmonopolet bliver flyttet fra Nationalbanken over til en Statsbank, medens selve Banken jo for saa vidt kan blive ved at eksistere. Jeg kan ikke se, at der er nogen som helst Mening i, at den højtærede Minister siger, at det, der eventuelt kunde ske, vilde være en meget stor Ulykke. Selv om Oktrojen udløber, selv om Seddeludstedelsen overgaar til Staten, maa det vel være saaledes, at der ikke sker noget Sammenbrud, og det er derfor ganske urigtigt af Ministeren at give dette som Begrundelse for, hvor nødvendigt det er at lave en — daarlig Ordning nu.

Handelsministeren (Hauge): Jeg skal til det ærede Medlem Hr. Pürschel sige, at jeg maa fastholde, at vi ikke er bundet til noget Løfte med Hensyn til noget bestemt Tidspunkt for Salg af Landmandsbankens Aktier. Vi har Lov til at stille Forslag — og det har vi ogsaa gjort — om at faa Bestemmelsen i Landmandsbankloven ændret, og det er mit Haab, at Rigsdagen vil være lydhør over for de Bestræbelser, vi i saa Henseende har udfoldet.

Dernæst skal jeg gøre en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Himmelstrup, der paa ny omtalte § 1 i det foreliggende Lovforslag, i hvilken det hedder, at „Danmarks Bank har til Opgave“ ... o. s. v. ...

„at opretholde et sikkert Pengevæsen samt at lette og regulere Pengeomsætning og Kreditgivning“. Denne Paragraf paa 3 Linier mener det ærede Medlem ikke er indholdsrig nok, og jeg skal ikke gøre nogen Indvending mod, at der gøres et Forsøg paa at gøre den fyldigere, men jeg tror ikke, det er muligt. Jeg vil i denne Forbindelse henvise til, hvad der staar i den gældende Oktroj af 12. Juli 1907, og hvad der stod i den gamle Oktroj, og man vil da se, at Koncipisten af de tidligere Oktrojbestemmelser har haft akkurat de samme Vanskeligheder at kæmpe med, som vi har den Dag i Dag, og derfor har man heller ikke der givet Bestemmelserne om Bankens Formaal større Fylde.

Det staar i § 3 i den gamle Oktroj, som vi fik i Begyndelsen af forrige Aarhundrede, at Bankens første Bestemmelse er og skal være: at virke frem til at befæste et sikkert Pengevæsen i Landet, og saa er der derefter opført nogle Bestemmelser, som ikke har den Betydning nu, som de havde dengang, men som i Virkeligheden ikke udvider det Begreb synderligt, som har fundet Udtryk i disse to Linier i den gamle Oktrojs § 3. Jeg tror derfor ikke, det ærede Medlem har Ret i den Anke mod Lovforslaget, at jeg ikke har givet § 1 et mere fyldigt Indhold.

Det ærede Medlem Hr. Vejen spurgte mig, om jeg virkelig mente, at Nationalbankens Aktionærer ejer Nationalbanken. Ja, hvis almindelig Lovsprogbrug skal følges, saa gør de det; men jeg kan jo ikke vide, hvad Rigsdagen til sin Tid eventuelt vil kunne vedtage dette Forhold vedrørende. Jeg vil ikke mene, at de nuværende Aktionærer ejer hele Nationalbanken. Jeg vil ikke tro, at Nationalbanken kan raade frit over Guldets, idet der nemlig staar i den gældende Lov af 13. December 1933, at Banken har de Forpligtelser, som den nu har. I Henhold til de Bestemmelser, der er truffet med Hensyn til Suspension af Guldindløseligheden, har Banken maattet indgaa paa til Staten at afgive den Fortjeneste, Banken maatte opnaa ved Fritagelse for Forpligtelsen til at indløse Bankens Sedler med Guld. Der kan altsaa ikke være Tvivl om, at Banken ikke kan løbe med al Guldets; det kan den ikke.

Men bortset derfra maa jeg mene, at Aktionærerne i Nationalbanken efter Bestemmelserne i den gamle Oktroj og i Loven af 1907 faktisk ejer Nationalbanken, og at de kan likvidere den, hvis Seddelmonopolet ikke fornyes. De kan naturligvis føre den videre som almindelig Erhvervsbank, det er der ikke noget i Vejen for. Men hvis